

The logo for SORAPS features the word "SORAPS" in a bold, sans-serif font. The letters "S", "O", "R", and "A" are white, while "P", "S", and "P" are orange. The text is set against a dark blue rectangular background. To the left of this background is a vertical bar with an orange top half and a dark blue bottom half. To the right is a horizontal bar with an orange top half and a dark blue bottom half.

SORAPS

Study of religions
against prejudices
and stereotypes

Vigtige Religiøse Helligdage

Intellektuelt Output 2, Unit IV

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Version No.	Author, institution	Date/Last Update
1	Renaud Rochette, Institut européen sciences des religions, Ecole Pratique des Hautes Etudes, PSL	05/07/2018

IERS Digitale moduler om store religiøse festivaler

- [Store religiøse festivaler](#)

I dag – selv i sekulære samfund – er de fleste helligdage forbundet med en religiøs festival. Den fælles kalender er baseret på den gregorianske kalender. Da de fleste lande kun bruger det som en civilkalender, kan man tro at de civile og de religiøse kalendere er to forskellige ting, men i det meste af menneskets historie var en kalender både civil og religiøs.

Sol, Måne og Planeter

I gamle samfund blev astronomiske fænomener brugt til at markere tid. En dag er den tid, det tager for Solen at vende tilbage til sit kulminationspunkt. Begyndelsen af dagen er ikke altid den samme. I de hebraiske og islamiske kalendere begynder dagen ved solnedgang; I den romerske kalender begynder den ved midnat.

Et år er den tid, Solen bruger for at komme tilbage til samme position i himlen (eller mere præcist Jordens omkredsperiode). Solåret er 365.242 dage lang. Solåret hjælper med at holde styr på sæsonen, hvilket er meget vigtigt i agrariske samfund.

I kortere perioder kan Månens faser anvendes. På mange sprog er måne og måned kognate; På latin blev det originale ord for måne brugt til at betegne 'måned', og der blev lavet et nyt ord, 'luna' (fra tidligere * luks-na, den ting der giver lys). Perioden mellem to nye måner (månens måned) er 29,53 dage lang. I de fleste kalendere er varigheden af måneden konventionel (30 eller 29 dage). Men i den islamiske kalender bestemmes begyndelsen af måneden ved den egentlige observation af den nye måne: i slutningen af den 29. dag i en måned, hvis den nye måne kan ses, så er det den første dag i den næste måned, ellers er det den 30. dag i måneden. I den romerske kalender blev 30 dages måneder givet en ekstra dag, fordi lige tal var et dårligt tegn. Det efterlod februar med kun 28 dage.

Tolv fulde månecykler udgør et månenår, dvs. 354,37 dage, hvilket er 11 dage kortere end solåret. For at beholde helligdage på omtrent samme tid af solåret tilføjede hebræerne en skud-måned 7 gange i en cyklus på 19 år for at korrigere driften af helligdage gennem solåret. Før Muhammeds tid brugte arabere Nasī'en (udsættelse), hvis betydning er et spørgsmål til debat. Nogle forskere mener, at det var en slags skud-måned. Andre betragter det som flytning af nogle helligdage gennem kalenderen, som forstyrrede forskellen mellem almindelige og hellige måneder. Muhammed forbød Nasī'en: Det er derfor i den fælles kalender, at de muslimske helligdage sker tidligere hvert år.

Romerne tilføjede også en skud-måned, men beslutningen blev truffet af paverne, og i 1. århundrede f.v.t., forstyrrede borgerkrige og politiske problemer næsten alle institutioner, så kalenderen var i fuldstændig uorden. Julius Cæsar besluttede at oprette et 365-dages år ved at tilføje en eller to dage til de 29-dages måneder (med februar stadig kun 28 dage) og tilføje en skuddag hvert fjerde år. Månederne var ikke længere forbundet med månen, men skredet var nu

meget begrænset, og metoden med skuddagen var meget mere enkel og automatisk. Den nye kalender kaldes den juliske kalender.

Der var dog en lille fejlregning, der gav 3 dage i overskud hvert 400. år. Derfor bestilte pave Gregorius XIII (pave fra 1572 til 1585) en ny beregning af skuddagen, hvilket skabte den gregorianske kalender. I en splittet kristendom vedtog de katolske lande hurtigt den nye kalender, men protestantiske og ortodokse lande var tilbageholdende med at gennemføre en papist innovation. I den 17. og 18. århundrede blev den gregorianske kalender vedtaget for civil og religiøs brug i protestantiske lande. I begyndelsen af det 20. århundrede besluttede de ortodokse lande at skifte til den gregorianske kalender kun for civile sager, og den østlige ortodokse kirke beholdt den juliske kalender. Efter 1923 vedtog nogle kirker som patriarkaterne i Konstantinopel, Alexandria, Antioch og Rumænien og Cyperns og Grækernes kirker den reviderede Juliansk kalender, der introducerede en ny beregning af skuddagen: Denne kalender er mere præcis end den traditionelle Julianske kalender, men er ikke den gregorianske kalender - selvom de næsten er identiske. Alle østlige ortodokse kirker holdt den traditionelle beregning af påske.

Ugen er en kortere cyklus inden for en måned. Den mest kendte uge er den hebraiske uge på 7 dage, der er knyttet til skabelsens fortælling om seks dage og indførelsen af den syvende dag som hviledag (Shabbat). Der var dog andre 7-dages cyklusser i Det Gamle Nære Orient. Dage er opkaldt efter planeterne¹. Ugen kan have været en babylonisk skabelse, men det er uklart, om den hebraiske uge er en uafhængig skabelse eller en variation i denne uge. I løbet af det 1. og 2. århundrede e.v.t. erstattede denne 7-dages cyklus den traditionelle 8-dages cyklus i Romerriget. Kristeniseringen af den romerske kalender assimilerede denne cyklus til den hebraiske uge.

Mere information kan findes her om:

- [De største jødiske fester og højtider](#) (introduktion)
- [De største kristne fester og højtider](#) (introduktion)
- [De største muslimske fester og højtider](#) (introduktion)

¹ I den gamle astronomi var planeter de bevægende kroppe i himlen: Saturn, Jupiter, Mars, Solen, Venus, Merkur og Månen. Hver planet regerede en time på dagen, og dagene er opkaldt efter den planet, der regerede den første time. Derfor er dagens orden ikke det samme: Saturn day, Sun day, Moon day, Mars day, Mercury day, Jupiter day, Venus day. Gennem *interpretatio Germanica* brugte germanske folk det germanske modstykke af de romerske guder: Týr (Old English Tiw: Tiwes day) for Mars, Odin (Old English Woden: We(o)dnes day) for Mercury, Thor (Old English Thunor: Thu(n)res day) for Jupiter, Frigg (Old English Fríge: Frige day) for Venus.

Jødiske helligdage

1. I begyndelsen af sabbaten tændes der lys og Kiddush (en velsignende, der indvier den jødiske helligdag) reciteres over en kop vin og en hallah (et brød, normalt flettet, spist ved ceremonielle lejligheder). [Kilde](#).

Jødiske helligdage fejrer de vigtigste øjeblikke i jødernes hellige historie. Nogle kan også have en national og/eller landbrugsmæssig betydning: derfor er mange forbundet med en bestemt sæson.

De vigtigste helligdage er de syv festdage, der er foreskrevet af loven, hvorunder arbejde er forbudt: Rosh Hashanah (nytår), Yom Kippur (forsoningstidspunkt), Sukkots første dag, også oversat som Tabernaklade, Shemini Atzeret (ottende forsamlingsdag), den første og sidste dag i Pessah og Shavuot.

Andre helligdage er blevet tilføjet, herunder Hanukkah, som fejrer genindvielsen af templet eller Tisha B'Av, en dag med sorg, især over ødelæggelsen af de to templer.

Siden oprettelsen af staten Israel er der blevet skabt nye ferier, som f.eks. Yom HaShoah (Holocaust erindring) eller Yom Ha'atzmaut (Israels uafhængighedsdag). Deres status som religiøse helligdage er ikke universel inden for jødiske samfund uden for Israel.

Mere information om:

- [Jødiske højtider](#)

Kristne helligdage

2. Procession for Marias Himmelfart. Processioner findes i alle kristne denominationer. Deltagerne bærer normalt bannere og synger salmer. [Kilde](#).

I den kristne kalender skelnes der mellem faste og mobile helligdage. Den første er indstillet på en bestemt dag på året: Jul (25. december), Epifani (6. januar), Himmelfarten (15. august). Den anden er indstillet på en bestemt dag i ugen: Påske og pinsedag (søndag) og himmelfartsdag (torsdag).

Den kristne kalender indeholder to hovedcyklusser, der er fælles for alle kristne kirkesamfund med kun små variationer. Den første i det liturgiske år er julecyklussen. Det begynder med advent, et forberedelsestidspunkt for den kommende (Latin Adventus, dermed navnet) på Kristus på Jorden. Jul fejrer Jesu fødsel. Det efterfølges af andre festivaler, såsom Epifani (manifestationen af Jesu guddommelighed) og slutter med Præsentationen i templet (2. februar).

Den vigtigste cyklus er påskecyklussen. Det begynder med fasten, en tid for fastning og forsoning. Fastens sidste uge starter med Palme Søndag (Jesu indtræden i Jerusalem) og kaldes den hellige uge: den indeholder nogle vigtige helligdage som skærtorsdag (Kristi sidste nadver) og langfredag (Kristi lidelser). Det ender med påske (Kristi opstandelse); fyrré dage senere fejres himmelfarten, Kristi opstigning til himlen. Cyklussen afsluttes ti dage senere med pinsedagen (50 dage efter påske), som mindes Helligåndens nedkomst til apostlene.

Mellem disse to cyklusser er den normale tid. Den indeholder mange helligdage, nogle gange meget vigtige, men der er mange forskelle mellem kirkesamfund, fordi de stammer fra specifikke trosretninger: Himmelfarten, Korset, Treenigheden, Kristi Kongen, Nationalhelgerne osv.

Mere information om

- [Kristne højtider](#)

Muslimske helligdage

Iftar (afslutning af fasten) er aftenmåltidet, der markerer slutningen af den daglige faste under Ramadanen. Det gøres ofte i store fællesskaber.

*Iftar i Sultan Ahmet Moskeen (Istanbul).
[Kilde.](#)*

Den islamiske kalender indeholder fire hellige måneder, hvor krig og kampe af enhver art er forbudt: Rajab (7. måned), Dhū al-Qa'dah (11. måned), Dhū al-Hijjah (12. måned) og Muḥarram (1. måned). Ramadan (9. måned) er en særlig måned med faste mellem solopgang og solnedgang. Det ender med Eid al-Fitr (Festival for afslutningen af fasten), en af de vigtigste helligdage i islam.

De fleste helligdage er relateret til prædikener af Muhammad. Deres dato kan variere mellem lokalsamfund. Laylat al-Qadr (Night of Destiny) erindrer Koranens åbenbaring til englen Jibril, der overgav den til Muhammad i de treogtyve år af prædiktionen. The Laylat al-Mir'aj (Ascension Night) erindrer Muhammads rejse til den fjerneste moske, Muhammeds opstigning til himlen og hans rejse til underverdenen med Jibril.

Der er nogle undtagelser, som Eid al-Adha (feast of the Sacrifice), den vigtigste muslimske helligdag, der mindes Abrahams offer. Den ligger lige efter Hajjs dage, pilgrimsrejse til Mekka, som siges at være blevet oprettet af Abraham og genindført af Muhammad.

Nogle helligdage er lidt kontroversielle: Mawlid fejrer profetens fødsel. Den er bredt efterfulgt i den muslimske verden, men nogle samfund, især salafisme og wahhabism, betragter det som en religiøs innovation.

Nogle helligdage kan også have forskellige betydninger. I sunni islam er 'shūrā' en mindre helligdag, der minder om Moses' faste efter krydsning af Det Røde Hav. I Shi'a Islam mindes det martyren hos Husayn ibn Ali efter Karbala-slaget og efterfølges af en 40-dages sorgperiode.

Mere information om:

- [Muslimske højtider](#)